C/2025/3472

16.7.2025

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution om Det Europæiske Regionsudvalgs prioriteter for 2025-2030

(C/2025/3472)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU)

HENVISER TIL:

— Det Europæiske Råds strategiske dagsorden 2024-2029

— De politiske retningslinjer for Europa-Kommissionen 2024-2029

— Det Europæiske Regionsudvalgs samarbejdsaftaler med Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen.

RU anser #Samhørighed, #Modstandsdygtighed og #Nærhed som sine vigtigste prioriteter for mandatperioden 2025-2030.

I. *#Samhørighed*

RU understreger, at:

1. økonomisk, social og territorial samhørighed er centrale mål for Den Europæiske Union, og inddragelse af de lokale og regionale myndigheder er afgørende for at nå disse mål gennem flerniveaustyring, hvilket også kommer til udtryk i Samhørighedsalliancen.

Konkurrenceevne

2. De lokale og regionale myndigheder er vigtige drivkræfter for konkurrenceevnen som følge af deres tætte forbindelser med borgere, økonomiske aktører, den akademiske verden og andre interessenter. De lokale og regionale myndigheder gennemfører EU's strategiske dagsorden i lokalområderne og støtter innovationsøkosystemer i praksis gennem investeringer og offentlige udbud, leverer offentlige tjenester af høj kvalitet for at tilskynde til regional udvikling og muliggør en stedbaseret industripolitik for at opnå dekarbonisering, konkurrenceevne og beskæftigelse af høj kvalitet.

3. RU støtter på det kraftigste et ambitiøst, stedbaseret og territorialt inklusivt RP10 og europæisk forskningsrum (EFR) med mere støtte til lokale og regionale innovationsøkosystemer, forbedrede synergier mellem samhørigheds- og FoI-finansiering samt fuld anerkendelse af de lokale og regionale myndigheder som katalysatorer for videnøkonomien.

4. RU understreger, hvor vigtigt det er at stille de unge bedre gennem uddannelse og udstyre dem med de færdigheder, der er nødvendige for at klare sig på fremtidens arbejdsmarked, samt afhjælpe manglen på arbejdskraft. Lovlig migration kan også være en vigtig drivkraft for vækst og bidrage til lokale økonomier samt styrke den regionale konkurrenceevne.

5. Den europæiske konkurrenceevne forudsætter en veludviklet territorial dimension og styrkede forvaltningsstrukturer på flere niveauer til koordinering af industripolitikken, da konkurrenceevne hænger uløseligt sammen med konkurrencedygtige regioner.

6. Fuldførelsen af det indre marked, herunder fri bevægelighed for tjenesteydelser, kapitalmarkedsunionen og fremme af investeringer er vigtige elementer for at sikre EU's konkurrenceevne på lang sigt. Et stærkt, innovativt og modstandsdygtigt indre marked forudsætter en stærk samhørighedspolitik med en stærk konkurrenceevnekomponent.

7. Hvis den europæiske økonomi skal blive mere konkurrencedygtig, kræver det en fornyet indsats for at opnå aktiv nærhed via et konstruktivt samarbejde på tværs af alle niveauer og på grundlag af erfaringerne fra byer og regioner, som gennemfører størstedelen af EU-lovgivning. Samtidig skal EU's økonomiske, sociale og miljømæssige standarder opretholdes, og der skal sikres reguleringsmæssig stabilitet.

8. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er rygraden i lokalsamfundene og tilbyder uddannelse, beskæftigelse og vigtige varer og tjenesteydelser, samtidig med at de fremmer modstandsdygtighed og diversificering.

9. Udvalget vil fremme et konkurrencedygtigt og SMV-venligt miljø i EU's regioner gennem stedbaserede politikker, forenkling, reduktion af den administrative byrde og investeringer i færdigheder og innovation.

EU's budget

10. EU-budgettet skal sikre meningsfulde stedbaserede politikker på lang sigt, hvis det skal fungere som et vigtigt investeringsredskab og stabilisator med henblik på at håndtere EU's skiftende prioriteter i en udfordrende geopolitisk kontekst med stigende økonomisk ulighed og en accelererende klimakrise.

11. EU skal udstyres med tilstrækkelige finansielle midler for at opnå resultater, således at meget vigtige nye mål ikke bringer mangeårige prioriteter og traktatmål i fare.

12. Der skal udvikles en effektiv FFR for perioden efter 2027 i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder som strategiske partnere på grund af deres unikke forståelse af lokale investeringsbehov. Partnerskabsprincippet og flerniveaustyring er derfor vigtige succesfaktorer for at gøre EU mere konkurrencedygtigt, inklusivt, sikkert, modstandsdygtigt og bæredygtigt. Enhver centralisering af udformningen eller gennemførelsen af flerårige programmer må afvises.

13. Skattemæssig decentralisering er fortsat afgørende for at opnå effektive offentlige tjenester, fremme konkurrenceevnen og styrke borgernes indflydelse.

14. Nye egne indtægter samt incitamenter til at tiltrække privat kapital til Den Europæiske Union bør indgå i den bredere debat om finansieringen af EU's langsigtede budget for at imødegå de grundlæggende nye udfordringer, som EU står over for.

Retfærdig omstilling

15. En omfattende og holistisk strategi med en målrettet stedbaseret tilgang er afgørende for at håndtere de socioøkonomiske virkninger af den tredobbelte omstilling (grøn, digital og demografisk) i betragtning af EU-regionernes forskellige forudsætninger, styrker og asymmetriske sårbarheder. Støtten til retfærdig omstilling inden for samhørighedspolitikken skal forblive solid, da den kan udløse potentiale og igangsætte en positiv udvikling, når det kommer til bæredygtig udvikling.

Bæredygtige og økonomisk overkommelige boliger

16. Alle har ret til en anstændig og økonomisk overkommelig bolig. Mange EU-borgere har vanskeligt ved at få adgang til ejendoms- og udlejningsmarkederne, hvilket påvirker samhørigheden i EU, livskvaliteten og byplanlægningen samt tilgængeligheden og sikkerheden i vores byer. Der er et presserende behov for at tackle den alvorlige boligkrise i mange dele af EU og udrydde hjemløshed senest i 2030.

II. ***#Modstandsdygtighed***

RU understreger, at:

17. modstandsdygtighed i bred forstand er evnen til at reagere på naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer, sikkerhedstrusler og økonomisk og politisk ustabilitet i EU og i resten af verden. Hvorvidt man er modstandsdygtighed afhænger af et tæt samarbejde på tværs af alle forvaltningsniveauer og skal omfatte en styrkelse af EU's og de lokale og regionale myndigheders evne til at reagere på forskellige former for kriser ved hjælp af passende instrumenter og finansielle midler.

Grænseoverskridende samarbejde

18. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det europæiske territoriale samarbejde spiller en central rolle som et forbilledligt eksempel på europæisk merværdi. Det skal derfor anerkendes som en prioritet og styrkes i den næste FFR.

Klimaforandringer

19. EU's byer og regioner er i stadig større grad eksponeret for konsekvenserne af klimaændringerne og den igangværende miljøforringelse, hvilket giver anledning til alvorlig bekymring og kræver større fokus og finansielle midler til forebyggelse og tilpasning. EU skal opnå målet om klimaneutralitet senest i 2050 gennem et juridisk bindende 2040-mål om en CO_2-reduktion på 90 % og ambitiøse såvel som realistiske bestræbelser som skitseret i rammen for den grønne pagt.

20. Der er et presserende behov for at styrke de lokale og regionale myndigheders strukturelle og finansielle kapacitet til at skabe synergi mellem klimaindsatsen og bevarelsen af biodiversitet, samtidig med at forskning og innovation styrkes, og til at afbøde og tilpasse sig klimaændringer, samtidig med at risiciene håndteres, og deres beredskab over for klimakatastrofer forbedres.

Vandresiliens

21. Vandresiliens er en kritisk global udfordring, der er afgørende for EU's konkurrenceevne og central for levering af resultater med hensyn til klimatilpasning, beskyttelse af biodiversitet, nedbringelse af forurening, fødevaresikkerhed, den cirkulære økonomi og folkesundhed. Den skal derfor integreres i alle andre relevante EU-politikker.

22. Integrerede vandforvaltningsstrategier, der kombinerer naturbaserede innovative løsninger, skal udvikles og gennemføres på lokalt og regionalt plan.

Ren og pålidelig energi til en overkommelig pris

23. En effektiv, økonomisk bæredygtig, ren og retfærdig lokal energiomstilling er afgørende for at mindske strategiske afhængighedsforhold og kombinere miljømål og konkurrenceevne.

24. I en stadig mere kompleks geopolitisk situation er det af afgørende betydning at fremme mikroproduktion af energi og decentrale og vedvarende energisystemer.

25. Fuldførelsen af den europæiske energiunion med et fuldt integreret og sammenkoblet marked i hele EU og et velfungerende forvaltningssystem i centrum vil være afgørende for at øge EU's energisikkerhed og undgå, at energipriser bliver en stor hindring for EU's industri og en byrde for borgerne.

26. De lokale og regionale myndigheders rolle er afgørende for at opnå en bæredygtig og socialt retfærdig energiomstilling, sikre de lokale virksomheders konkurrenceevne og bekæmpe energifattigdom, men for at øge energieffektiviteten og den lokale energiproduktion skal de tilgodeses med en passende finansiering, herunder direkte midler til de lokale og regionale myndigheder.

Sundhed

27. En sund befolkning og en stærk, universelt tilgængelig og innovativ sundhedssektor er vigtige faktorer for det europæiske samfunds modstandsdygtighed og en central søjle i EU's strategiske autonomi.

28. Med opbygningen og gennemførelsen af den europæiske sundhedsunion skal EU sammen med sine medlemsstater, regioner, byer og landdistrikter tackle udfordringer såsom en faldende arbejdsstyrke i sundhedssektoren, forsyningsproblemer med kritiske lægemidler, sundhedsinfrastrukturens store sårbarhed over for cyberangreb, vedvarende uligheder på sundhedsområdet og et stigende antal kroniske sygdomme og mentale sundhedsproblemer i en tid præget af ustabilitet og kriser.

Landbrug

29. En stærk fælles landbrugspolitik vil være afgørende for at øge EU's modstandsdygtighed, bæredygtighed, konkurrenceevne, fødevaresuverænitet og -sikkerhed og beskytte landbrugerne i EU bedre og skal kanalisere offentlige midler i retning af miljømæssigt bæredygtige landbrugsmetoder.

30. Udvikling af landdistrikterne skal også være et centralt element i den fælles landbrugspolitik ved at støtte dynamiske landdistrikter med stærke offentlige tjenester samt infrastruktur og tackle demografiske og økonomiske udfordringer.

31. Regionerne skal spille en fremtrædende rolle i forvaltningen af de fremtidige strategiske planer for at sikre, at der tages hensyn til specifikke territoriale og sektorspecifikke karakteristika, og at den fælles landbrugspolitik fokuserer på at støtte bæredygtig fødevareproduktion, der er tilpasset de lokale forhold, på generationsskifte og på at bevare landbrugsfødevaresektoren som et strategisk aktiv.

Sikkerhed

32. De europæiske borgere og EU står over for skiftende og flerdimensionelle trusler, og reaktionen på disse udfordringer skal blive et fælles og kollektivt ansvar, som fremhævet i Niinistörapporten. Der skal gøres mere for at sikre Europas beredskab og forsvarskapacitet. RU's urokkelige støtte til Ukraines byer og regioner, som kommer til udtryk gennem alliancen for genopbygning af Ukraine, er også en investering i modstandsdygtigheden i EU's byer og regioner, da den giver mulighed for at lære af de ukrainske partneres erfaringer.

33. Kriseberedskab, hvad enten det er i forbindelse med geopolitiske spændinger eller naturkatastrofer, er afgørende, og lokale og regionale perspektiver skal afspejles fuldt ud i EU's politikker, så de kan være effektive i praksis. Det er afgørende med en aktiv inddragelse af byer og regioner, navnlig med hensyn til at styrke forsvarsindustrien, beskytte det offentlige rum og kritisk infrastruktur samt opbygge modstandsdygtighed og cybersikkerhed gennem en tilgang, der inddrager hele samfundet.

III. ***#Nærhed***

RU påpeger, at:

34. de lokale og regionale myndigheder har enestående forudsætninger for at imødekomme borgernes skiftende behov. En styrkelse af de lokale myndigheders kapacitet er afgørende for at bevare samhørigheden, fremme inklusive samfund og øge borgernes tillid til offentlige institutioner.

Demografiske ændringer

35. Demografiske ændringer med en aldrende befolkning og problemer såsom hjerneflugt, nedlæggelse af landbrug og ørkendannelse, stigende forsørgertal, visse regioner, der falder i udviklingsfælder, og en generelt faldende befolkning resulterer i alvorlige uligheder mellem områder og samfund, hvilket underminerer samhørigheden. Samhørighedspolitikken er fortsat af central betydning for håndtering og afbødning af demografiske ændringer og for at skabe muligheder for befolkningerne i mindre udviklede og ugunstigt stillede regioner. Fokus på demografiske udfordringer inden for samhørighedspolitikken bør omfatte fremme af familievenlige politikker og retfærdighed mellem generationerne og udvikling af intelligente og bæredygtige forløb for regioner med en faldende befolkning. Det betyder, at man bør gøre det lettere for dem, der ønsker at blive i eller vende tilbage til deres regioner og byer, ved at fremme et gunstigt erhvervsklima, der kan skabe beskæftigelsesmuligheder, og stille offentlige tjenester og infrastruktur af høj kvalitet til rådighed.

Lokalt demokrati

36. De lokale og regionale myndigheders kapacitet til at imødegå systemiske trusler mod demokratiet skal styrkes.

37. At bygge bro over kløften mellem institutioner og borgere og beskytte de grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet er centrale spørgsmål, der skal tages op på alle forvaltningsniveauer.

38. Det er lige så vigtigt at fremme borgernes deltagelse, navnlig unges deltagelse, og sikre, at alle generationer har en stemme i beslutningsprocesserne. Dette er altafgørende for opbygningen af et retfærdigt, gennemsigtigt og ansvarligt forvaltningssystem.

39. Gennem sine medlemmer og sine netværk og initiativer såsom EU-Netværket for lokalpolitikere, unge folkevalgte politikere og den europæiske uge for regioner og byer råder RU over unikke værktøjer til at bringe Europa tættere på borgerne og kanalisere deres bidrag videre på EU-plan.

40. Det er fortsat bydende nødvendigt at beskytte det lokale demokrati, både inden for EU's grænser og i udvidelseslandene og i de østlige og sydlig nabolande.

Ligestilling mellem kønnene

41. Bidrag til EU's næste ligestillingsstrategi og omsætning af EU's køreplan for kvinders rettigheder til håndgribelige resultater på stedet bliver en tværgående prioritet for RU i 2025-2030. Udvalget vil aktivt støtte de lokale og regionale myndigheder som strategiske partnere, når det gælder om at opnå lige løn for lige arbejde og økonomisk indflydelse, lige adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet, økonomisk overkommelig børnepasning, balance mellem arbejdsliv og privatliv og lige beskæftigelsesmuligheder. RU støtter også integration af ligestilling mellem kønnene på tværs af alle EU's politikker – lige fra udformning til gennemførelse – i tæt samarbejde med alle forvaltningsniveauer. Dette omfatter, at man forpligter sig til intersektionalitet, navnlig inklusion af kvinder fra marginaliserede og sårbare grupper, herunder LGBTIQ+-personer. Udvalget understreger betydningen af at få flere kvinder til at deltage i det politiske liv og efterlyser ligelig deltagelse af kvinder og mænd i institutionernes sammensætning og ledende stillinger. Udvalget opfordrer desuden de politiske institutioner til at vedtage kønssensitive adfærdskodekser og håndhæve beskyttelsesforanstaltninger mod chikane. Dette er afgørende for at sikre lokalt demokrati og sørge for, at ligestilling ikke blot er et princip, men noget, der praktiseres i hele Europa.

Unge

42. Den nuværende EU-strategi for unge, der fokuserer på aktiv deltagelse og bedre muligheder for unge til at lære og arbejde til gavn for de unges økonomiske og sociale udvikling, fortjener øget synlighed og et stærkere fokus på dens gennemførelse. Det hænger tæt sammen med øget EU-støtte til uddannelse som et centralt aspekt af færdighedsunionen, som er afgørende for, at kommende generationer kan få adgang til kvalitetsjob og boliger.

RU vil med henblik på de kommende fem år:

43. påpege, at de lokale og regionale myndigheder er nøgleaktører i håndteringen af ovennævnte udfordringer og politiske mål som følge af deres politiske legitimitet, forfatningsmæssige rolle, viden og investeringsbeføjelser og gennem deres engagement i samhørighed, modstandsdygtighed og nærhed

44. udtrykke sin overbevisning om, at byer og regioner ikke kun skal betragtes som interessenter i denne proces, men som aktive deltagere i Den Europæiske Unions forberedelse på fremtiden i lyset af en ambitiøs reformdagsorden med henblik på en udvidelse

45. gøre det klart, at inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i udviklingen af EU's fremtidige og politiske proces baseret på principperne om aktiv nærhed, partnerskab og flerniveaustyring er den eneste måde, hvorpå EU's mål om at sætte regionerne i centrum for EU's arbejde kan nås effektivt.

Bruxelles, den 15. maj 2025.

Kata TÜTTŐ

Formand

for Det Europæiske Regionsudvalg